

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne:

Samhällskunskap 1a1

Tema:

Sveriges grundlagar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkan i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller.

Digitalisering och mediers innehåll samt nyhetsvärdering när det gäller frågor om demokrati och politik.

De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.

Folkrätten i väpnade konflikter.

Privatekonomi. Hushållets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder.

Betygskriterium (E)

Eleven kan redogöra enkelt för hur det svenska politiska systemet är uppbyggt och fungerar, samt känna till bakomliggande ekonomiska och samhälleliga faktorer.

Eleven kan ge exempel på hur nyheter påverkar opinionsbildning och beslut i samhället.

Eleven kan beskriva och ge exempel på mänskliga rättigheter och deras betydelse för individen.

Eleven kan översiktligt redogöra för vad som avses med folkrätt och ge exempel på dess tillämpning.

Eleven kan ge exempel på hur en hushållsekonomi fungerar och kan koppla detta till olika samhällsfrågor

[Gy11, Samhällskunskap 1a1]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till Sveriges grundlagar (10 min)

- Presentera de fyra grundlagarna i Sverige.
- Diskutera varför grundlagar är viktiga för vårt samhälle.
- Ge exempel på hur förändringar i grundlagar kan påverka medborgarna.
- Ställ frågor för att engagera eleverna i diskussionen.

2. Djupdykning i varje grundlag (20 min)

- Dela in klassen i grupper och ge varje grupp en grundlag att arbeta med.
- Gruppen ska identifiera och sammanfatta huvudpunkterna i sin grundlag.
- Ge grupperna tid att diskutera och förbereda en kort presentation.
- Planera en tid för presentationer av gruppernas arbete.

3. Reflektion och diskussion (15 min)

- Diskutera med hela klassen: Hur påverkar grundlagarna oss?
- Vilken grundlag upplever ni som mest betydelsefull och varför?
- Reflektera över hur grundlagarna relaterar till aktuella samhällsfrågor.

4. Avslutning och sammanfattning (5 min)

- Sammanfatta lektionen och knyt ihop de viktigaste budskapen om grundlagarna.
- Fråga eleverna om de har några kvarstående frågor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Sveriges fyra grundlagar.** Dessa reglerar hur Sveriges stat fungerar och vilken rätt och skyldighet medborgarna har.
- **Demokratins betydelse.** Hur grundlagarna skyddar demokratin och medborgarnas rättigheter.
- **Medborgarens roll.** Vilken rätt att påverka politiska beslut har medborgare i Sverige?
- **Folkrättens roll vid konflikter.** Hur hjälper folkrätten till att skydda medborgare under krig?
- **Utbildning om mänskliga rättigheter.** Hur utbildning om mänskliga rättigheter kan främja ett mer tolerant och rättvist samhälle.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Demokrati	Styrssystem där medborgarna har makt att påverka genom rösträtt.	Från grekiskans "demos" (folk) och "kratia" (makt).
Grundlag	Lag som ligger till grund för ett lands rättssystem.	Från svenska "grund" och "lag" som refererar till det som bygger strukturen.
Mänskliga rättigheter	Rättigheter som tillkommer alla människor.	Från Latin (ius humanum), definierar vad som anses som grundläggande rättigheter.

Diskussionsfrågor

- A. Hur skulle vårt samhälle se ut utan grundlagar? Tänk på huruvida våra rättigheter skulle vara skyddade.
- B. Vilka av de svenska grundlagarna tycker du är mest hårt prövade i dagens samhälle? Diskutera varför.
- C. Hur kan vi som medborgare aktivt skydda våra rättigheter som hänvisar till grundlagarna?

Aktivitet

Eleverna delas upp i grupper igen, men denna gång ska de skapa en poster som sammanfattar en av grundlagarna. De ska inkludera grundlagens huvudpunkter, dess betydelse och en exempel i verkliga livet där grundlagen tillämpas. Eleverna ska få tid att arbeta kreativt och kan använda datorer för research.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vilken är Sveriges nuvarande regeringsform?	Regeringsformen (RF)
Hur många grundlagar finns det i Sverige?	Det finns fyra grundlagar.
Vad handlar tryckfrihetsförordningen om?	Den handlar om rätten till yttrande- och pressfrihet.
Kan grundlagarna ändras? Hur?	Ja, de kan ändras genom en omröstning i riksdagen med ett val emellan.
Vad är syftet med mänskliga rättigheter?	Skydda individers fri- och rättigheter.

Hemuppgift

Efter lektionen får eleverna i hemuppgift att skriva en kort uppsats där de reflekterar kring en av grundlagarna och hur den påverkar deras liv. Uppsatsen ska vara 1-2 sidor lång (A4) och innehålla personliga åsikter samt fakta om grundlagen.

Citat

”Det är inte våra rättigheter utan våra skyldigheter som definierar oss.” – Nelson Mandela, 1997. Citatet påminner oss om att förståelsen för våra rättigheter också innebär ansvar i att respektera andra.

Uppföljning

Säkerställ att eleverna förstår konceptet kring grundlagar och relaterar detta till sin egen verklighet.

Tags: [Lektion](#)